

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/148/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7514203819
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Slovinská
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7514203819.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Slovinskej a sudcov JUDr. Ľuboša Kunaya a JUDr. Aleny Mikovej v spore žalobcu V. N. X., nar. X.X.XXXX, bývajúceho v I. Č..XXX, zastúpeného JUDr. Jozefom Beňom, PhD., Beňo & Partners Advokátska kancelária s.r.o. so sídlom v Poprade, Nám. sv. Egídia č. 93, proti žalovanému: AEGON Životná poisťovňa a.s., so sídlom v Bratislave, Slávičie údolie č. 106, IČO: 35 979 356, zastúpenému JUDr. Dagmar Malaschitsovou, advokátkou so sídlom v Bratislave, Seberíniho č. 9, o zaplatenie 29 874,55 € s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice-okolie č.k. 16C/73/2014-212 zo dňa 29.11.2018 takto

r o z h o d o l :

P o t v r d z u j e rozsudok v napadnutom zamietavom výroku.

Z r u š u j e rozsudok vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice-okolie ako súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal od žalovaného zaplatenia 29.874,55 € s 8,50 % úrokom z omeškania ročne od 24.10.2013 do zaplatenia, ako aj náhrady trov konania. Žalobca svoju žalobu odôvodnil tým, že medzi ním a žalovanou bola dňa 20.2.2008 uzavretá poisťná zmluva s pripoistením trvalých následkov úrazu a bežných úrazov s progresívnym plnením. Dňa 18.6.2011 žalobca utrpel úraz, poisťnú udalosť oznámil žalovanej a doložil aj potrebné doklady v súvislosti s preukázaním výšky nároku na poskytnutie poisťného plnenia. Žalovaná poisťovňa však žalobcovi uhradila poisťné plnenie za bežné úrazy len vo výške 7.468,63 €. S týmto však žalobca nesúhlasí a požadoval znovu prešetrenie poisťnej udalosti tvrdiac, že mu boli spôsobené dva trvalé následky a to strata zraku ľavého oka a trvalé poškodenie centrálnej nervovej sústavy, za každý z týchto trvalých následkov mu teda patrí podľa tabuľky náhrad trvalých úrazov 50 % poisťného plnenia pred aplikovaním progresie. Žalovaná nesúhlasila s takýmto posúdením trvalých následkov a trvala na tom, že strata zraku jedného oka a trvalé poškodenie centrálnej nervovej sústavy je zranením tej istej časti tela. Žiadala žalobu zamietnuť aj s poukazom na článok 4 bod 4.2. osobitných poisťných podmienok poistenia trvalých následkov úrazu a bežných úrazov s progresívnym plnením zo dňa 1.9.2007, v zmysle ktorého v prípade viacnásobného poškodenia tej istej časti tela alebo toho istého orgánu v dôsledku jedného úrazu sa pre určenie rozsahu poškodenia vezme do úvahy to poškodenie zdravia poisteného, ktoré je hodnotené najvyšším percentom poisťného plnenia pred aplikovaním progresie.

2. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie, vec právne posúdil podľa ust. § 788 ods. 1,2,3,4 Občianskeho zákonníka, § 393 ods. 1, § 797 ods. 1,2, § 816, § 820, § 559 ods. 1,2 a § 563 Občianskeho zákonníka a podrobne sa oboznámil s poisťnými podmienkami, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou poisťnej zmluvy č. 9900164524, ktorá bola uzavretá medzi žalobcom ako poisteným a J. X.,

ako poistníkom, pričom akceptáciou zo strany žalovanej ako poisťovateľa formou vydania poistky bolo zmenené číslo poistnej zmluvy na č. 1000336510. Bolo preukázané, že dňa 18.6.2001 došlo k úrazu žalobcu, ktorý utrpel rozsiahle zranenia a to najmä subdurálny hematóm, zlomeninu spodiny lebečnej, stratu kostného tkaniva na lebke v rozsahu cca 3 až 6 cm², stratu videnia na pravom oku, stratu čuchu, trvalé poškodenie centrálnej nervovej sústavy a epileptické príznaky funkcie mozgu. Toto poškodenie zdravia malo trvalé následky. Predmetom konania je zaplatenie poistného plnenia.

3. Súd prvej inštancie vyhodnotil zistený skutkový stav v súlade so zákonnými ustanoveniami a dospel k záveru, že žalobný návrh žalobcu nie je dôvodný.

4. V predmetnej poistnej zmluve bolo dojednané: a/ hlavné poistné krytie s poistnou sumou 6.638,78 €, b/ pripoistenie pre prípad smrti následkom úrazu s poistnou sumou 16.596,96 €, c/ poistenie trvalých následkov úrazu a bežných úrazov s progresívnym plnením s poistnou sumou 9.958,19 €, d/ pripoistenie späťvzatia platenia poistného v prípade invalidity. Žalovanej došlo dňa 16.9.2011 prvé hlásenie poistnej udalosti žalobcu v súvislosti s úrazom hlavy v rozsahu bežných úrazov a predmetom hlásenia bolo uplatnenie nároku na poistné plnenie z pripoistenia trvalých následkov úrazu a bežných úrazov s progresívnym plnením za zlomeninu spodiny lebečnej s percentom poistného plnenia 30 %. Dňa 1.10.2012 bolo žalovanej doručené druhé hlásenie poistnej udalosti v súvislosti s predmetným úrazom v rozsahu trvalých následkov úrazu, ktorého súčasťou bolo aj doloženie zdravotnej dokumentácie a predmetom bolo uplatnenie nároku trvalých následkov úrazu nachádzajúcich sa v tabuľke náhrad trvalých následkov s progresívnym plnením, konkrétne pre dva samostatné trvalé následky úrazu, a to úplnú stratu zraku jedného oka s percentom poistného plnenia 50 % a poranenie hlavy s trvalým poškodením centrálnej nervovej sústavy percento poistného plnenia 50 %. Dňa 23.1.2012 žalovaná ukončila likvidáciu poistnej udalosti podľa prvého hlásenia s percentom poistného plnenia 30 %, nachádzajúceho sa v tabuľke náhrad bežných úrazov s progresívnym plnením podľa poistných podmienok a tam uvedeného výpočtového vzorca. Vzhľadom k tomu, že úraz žalobcu nastal pod vplyvom alkoholu, žalovaná znížila poistné plnenie o 25%, teda konečná výška poistného plnenia z bežných úrazov bola po znížení ustálená na 4.481,18 €. Poistné plnenie podľa druhého hlásenia bolo žalovanou vypočítané taktiež v súlade s poistnými podmienkami a tam uvedeného vzorca a vzhľadom k tomu, že úraz nastal pod vplyvom alkoholu, taktiež pristúpila žalovaná k 25% zníženiu poistného a konečná výška poistného plnenia z trvalých následkov bola ustálená na 7.468,63 €. Žalovaná nepoprela ani nespochybnila trvalé následky úrazu zo dňa 18.6.2011, o čom svedčí aj tá skutočnosť, že vyplatila poistné plnenie v uvedenej výške 7.468,63 €. Konečnú výšku poistného plnenia stanovila vo výške PPP po aplikovaní progresie, konkrétne 2x 50% z poistnej sumy 9.958,18 € a vzhľadom na skutočnosť, že úraz nastal pod vplyvom alkoholu, pristúpila k 25% redukcii poistného plnenia. Žalovaná trvala na tom, že ľudské telo sa skladá z troch základných častí a to hlava, trup a končatiny a v súlade s týmto anatomickým delením bola aj koncipovaná tabuľka trvalých následkov, ktorá tabuľka je súčasťou osobitných poistných podmienok pri poistení a trvalých následkov úrazu a bežných úrazov s progresívnym plnením.

5. V súvislosti s tvrdením žalobcu, že za osobitnú časť tela je možné považovať oko a za osobitnú časť tela mozog, a preto mu patrí poistné plnenie zvýšenie v dôsledku poškodenia dvoch samostatných častí tela, súd poukázal na znalecký posudok znalca I.. M. H. C.. ako aj na jeho výpoveď na pojednávaní, kde bolo jednoznačne potvrdené, že ľudské telo sa skladá z troch základných častí a to z hlavy, trupu a končatín a že orgán zraku, oko a centrálny nervový systém je uložený v jednej a tej istej anatomickej časti tela, teda v hlave, čím znalec jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností potvrdil, že žalovaná pri likvidácii poistných udalostí žalobcu správne posúdila obidva uvedené typy poškodenia zdravia uplatňované žalobcom. Tiež sa súd stotožnil s vyjadrením žalovanej, že bolo preukázané, že trvalé následky úrazu, ktoré utrpel žalobca sa nachádzajú v tej istej časti tela, a preto správne uplatnila pravidlo vyplývajúce s čl. 4.2. poistných podmienok na účely výpočtu poistného plnenia zobrala do úvahy to poškodenie zdravia, ktoré je ohodnotené najvyšším percentom. Vzhľadom na to, že obidva trvalé následky tzn. strata zraku ako aj poškodenie centrálnej nervovej sústavy sú ohodnotené rovnakým percentom, tak pre určenie výšky poistného plnenia si vybrala stratu zraku s tým, že na účely určenia výšky poistného plnenia je bezvýznamné, či použila poškodenie CNS alebo stratu zraku. Žalovanou predložené listinné dôkazy preukázali, že žalovaná pri likvidácii poistného plnenia postupovala v zmysle poistnej zmluvy a poistných podmienok, pripoistenia trvalých následkov úrazu a bežných úrazov s progresívnym plnením a že plnenie nie je v rozpore s dohodnutými pravidlami.

6. V závere súd prvej inštancie uviedol, že nepochybne bola preukázaná aj poistná udalosť, obsah poistnej zmluvy ako aj trvalé poškodenie zdravia žalobcu. Taktiež bolo preukázané, že žalobca poistnú udalosť riadne oznámil žalovanej a doložil potrebné doklady a žalovaná z garantovanej poistnej sumy 9.958,18 € krátila 25% z dôvodu porušenia povinnosti žalobcom (alkohol) a vyplatila žalobcovi sumu 7.468,63 €. Žalovaná teda pri plnení poistnej udalosti postupovala v zmysle poistnej zmluvy a dohodnutých poistných podmienok a správne posúdila obidva typy poškodenia zdravia žalobcom. Preto súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu.

7. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods.1, § 262 ods.1, 2 CSP a priznal úspešnému žalovanému proti neúspešnému žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100%.

8. V zákonnej lehote proti rozsudku podal odvolanie žalobca z dôvodov uvedených v § 365 ods.1 písm. f/ a h/ CSP. Uviedol, že podstatou sporu medzi sporovými stranami je definícia pojmu časti tela vyplývajúca z čl. 4.2. poistných podmienok zmluvy o životnom poistení uzavretej medzi stranami sporu zo dňa 20.2.2008. Z toho vyplýva aj spornosť nároku žalobcu na poistné plnenie za poškodenie jednej časti tela alebo dvoch častí tela v nadväznosti na správny výklad poistnej podmienky, pričom ide o spotrebiteľský druh sporu, ktorý predpokladá výklad zákona v prospech spotrebiteľa. S poukazom na § 54 ods.2 Občianskeho zákonníka v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv totiž platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Je pritom evidentné, že pojem časť tela, ktorý do zmluvy zaviedol žalovaný, nie je exaktným pojmom a to ani z hľadiska lekárskej vedy ani z hľadiska právneho výkladu. Vykonaným znaleckým posudkom a následným výsluchom znalca bolo preukázané, že tento pojem je možné vykladať viacerými spôsobmi, ktoré sa od seba do značnej miery odlišujú. Podľa odvolateľa súd vyložil závery znalca úplne zavádzajúco a nesprávne a to ako závery uvedené v písomnom znaleckom posudku tak aj na ústnom vypočutí znalca. Odvolateľ poukázal na to, že žiadna spotrebiteľská zmluva nemôže byť koncipovaná tak, že na správne pochopenie jej obsahu je potrebné mať odborné, právne a medicínske vedomosti. Preto bežný ľudsky pochopiteľný výklad musí mať prednosť pred medicínskym výkladom. Žalobca sa obrátil na odvolací súd so žiadosťou, aby v tomto smere posúdil znalecký posudok a to v časti „E“, kde znalec uvádza základné delenie kmeň tela a končatiny, poddelenie, podčasti kmeňa, hlava, krk, trup, horné a dolné končatiny a iné delenie je hlava, krk, rameno, lakeť a pod. V časti „F“ je uvedené, že mozog je samostatný orgán uložený v hlave a oko ako samostatný orgán uložený v hlave. V časti „D“ pojem časť ľudského tela nie je jednotne definovaná v rôznych sférach spoločnosti. Odlišnosť medzi právnou a medicínskou definíciou, kde v právnom predpise - zákon č. 317/2016 Z.z. sa orgán ako oko a mozog definujú ako samostatné časti tela. Z uvedeného je teda zrejmé, že ani medicínska prax nie je jednotná v používaní tohto pojmu. Legálna definícia časti ľudského tela je definovaná v § 2 ods. 2 transplantáčného zákona a to tak, že každý orgán je samostatnou časťou ľudského tela. Ľudský orgán je tam definovaný ako samostatná časť ľudského tela tvorená rozličným ľudským tkanivom, ktorá si uchováva svoju štruktúru, cievne zásobenie a schopnosť vykonávať fyziologické funkcie s významným stupňom samostatnosti, pričom za ľudský orgán sa považuje aj jeho časť, ak sa táto časť má využiť na ten istý účel ako celý ľudský orgán v ľudskom tele a zároveň je zachovaná jej štruktúra a cievne zásobenie. Z uvedeného teda je zrejmé, že definícia pojmu, ktorý do spotrebiteľskej zmluvy zaviedla poisťovňa nie je vôbec jednoznačná, nakoľko je možné k jej výkladu pristúpiť právne aj medicínsky a dokonca aj vo vnútri týchto odborov môžu existovať odlišné riešenia, a preto nie je zrejmé, odkiaľ súd prvej inštancie prišiel k záveru, že podľa znaleckého posudku je výklad tohto pojmu jednoznačný. Ďalej sa v odvolaní žalobca zaoberal aj gramatickým a ustáleným výkladom tohto pojmu, pričom v bežnej veci sa časťou tela chápe orgán, ktorý má samostatnú funkčnosť napr. jazyk, oko, ucho, srdce a podobne. V bežnej reči by nikto nepovedal, že jazyk a oko sú jednou časťou tela, od nikoho teda nemožno spravodlivo očakávať, že by tomu mal pripisovať práve takýto význam. Dokonca aj sadzobník zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia odškodňuje poškodenia všetkých jednotlivých orgánov nachádzajúcich sa v hlave, napr. oko, ucho, zuby, jazyk a podobne, samostatne a nie spoločne. Ak by sa mal na danú zmluvu aplikovať len medicínsky výklad, a to, že telo sa skladá len z troch častí, potom by použitie výrazu na jednej časti tela v bode 4.2.. poistných podmienok bolo možné považovať za výslovné zavádzanie poistencov, za nekalú obchodnú prax, nakoľko v prípade poškodenia viacerých životne dôležitých orgánov nachádzajúcich sa v trupe by prichádzalo do úvahy iba jedno odškodnenie, čo je isto postup, ktorý žiadny priemerne uvažujúci človek nemohol predpokladať. Na základe uvedeného odvolateľ žiadal, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie, prípadne, ak bude mať splnené podmienky vo veci samej rozhodol tak, že žalobe vyhovie.

9. Vyjadrenie žalovaného k odvolaniu nebolo podané.

10. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas a oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario, v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379, § 380 ods. 1, 2 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP) a dospel k záveru, že odvolanie proti zamietavému výroku rozsudku vo veci samej nie je dôvodné, uplatnené odvolacie dôvody v prejednávanej veci nie sú preukázané a rozsudok je vecne správny, preto odvolací súd napadnutý rozsudok podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 27.6.2019 po predchádzajúcom zverejnení miesta a času verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli a webovej stránke súdu v súlade s ust. § 219 ods. 1, 3 a § 378 ods. 1 CSP.

11. Žalobca v odvolaní uplatnil odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ , h/CSP. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 CSP a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov strán alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, § 193 a § 205 CSP. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil.

12. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku a predchádzajúceho procesného postupu súdu v konaní z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a v rozsahu námietok žalobcu vymedzených v podanom odvolaní dospel k záveru, že odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie - zamietavému výroku vo veci samej nie je opodstatnené a uplatnené odvolacie dôvody nie sú preukázané. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre úplné zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa zásad vyplývajúcich z ust. § 191 a nasl. CSP, z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správne závery o právach a povinnostiach sporových strán, pričom rozsudok aj náležite odôvodnil a odvolací súd nezistil ani pochybenia v procesnom postupe súdu prvej inštancie porušujúce procesné práva strán alebo právo na spravodlivý proces, ani žiadnu z procesných väd konania, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odvolacie námietky odvolateľa boli už predmetom dokazovania pred súdom prvej inštancie, ktorý sa s nimi dôsledne vysporiadal pri rozhodovaní v danej veci. Ani ďalšie skutočnosti uvedené v odvolaní neumožňujú odvolaciemu súdu prijať iné závery a nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého výroku rozsudku vo veci samej, preto ho odvolací súd ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

13. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozsudku, odkazuje na nich a na zdôraznenie správnosti rozsudku uvádza:

14. Zo znaleckého posudku znalca I.. M. H., ale aj z jeho výpovede na pojednávaní dňa 18.7.2018 vyplýva, že znalec na otázku právneho zástupcu žalobcu, či poškodenie oka a poškodenie centrálnej nervovej sústavy je možné považovať za poškodenie jednej časti tela alebo viacerých častí znalce uviedol, že otázka je nepresne definovaná, pretože žalobca utrpel poškodenie optického nervu, čiže druhého hlavového nervu, ktorý je súčasťou centrálnej nervovej sústavy. V dôsledku poškodenia uvedeného nervu došlo k strate zraku, čiže nejednalo sa o anatomické poškodenie oka ako zmyslového

orgánu. V danom prípade bol u žalobcu poškodený druhý hlavový nerv, ide o poškodenie samotného oka, lebo oko zabezpečuje prenos vzruchov vizuálnych z vonkajšieho prostredia, pričom následne tieto vzruchy sú spracovávané v centrálnej nervovej sústave a tieto vzruchy sú vedené optickým nervom. Samotný optický nerv je súčasťou centrálneho nervového systému. Na otázku právnej zástupkyne žalovaného, či sa nachádzajú dva rozličné orgány oko a mozog v tej istej anatomickej časti tela znalec uviedol, že áno, aj oko, aj mozog sa nachádza v oblasti hlavy, teda v anatomickej jednej časti tela. Ďalej znalec uviedol, že nemôže súhlasiť s názorom, že podľa zákona č. 317/2016 Zb. je časť tela samostatne definovaný mozog, oko, očný nerv, je to len interpretácia zákona, čo len podčiarkuje rôznorodosť pohľadu. Je to definícia nelekárskych odborov, ktorá je zakomponovaná v danom zákone. Naďalej zotrval na rešpektovanom základnom delení, pričom poddelenie už môže byť v rôznych lokalitách odlišné. Ľudské telo sa jednoznačne delí na 5 častí, to je základné delenie, ktoré je nesporné. Odvolací súd tiež dáva do pozornosti, že v znaleckom posudku č. 18/2018 uvedeného znalca pod bodom „G“ je odpoveď na otázku, či je možné súhlasiť s tvrdením, že zrak je súčasťou centrálnej nervovej sústavy. Je vyjadrený názor, že centrálna nervová sústava sa jednoznačne podieľa na zraku ako zmyslovej schopnosti človeka. V centrálnej nervovej sústave sa zraková dráha končí v zrakovej kôre, kde dochádza k interpretácii zrakom vnímaného nervu. Okrem hlavnej zrakovej dráhy v rozsahu CNS existujú od odbočky zo zrakovej dráhy, ktoré zabezpečujú na základe zrakového podnetu koordináciu okohybných svalov, akomodáciu oka, reflexné prispôsobovanie priemeru zrenice, natáčanie hlavy a krku a obranné pohyby končatín voči predmetom. Aj znalec I. I. W. vo svojom znaleckom posudku č. 16/2014 uvádza a odpovedá na otázku, ako by z lekárskeho hľadiska definoval pojem časť tela, či je možné konštatovať, že mozog a oko sú odlišné časti tela znalec odpovedal, že mozog a oči sú z anatomickeho hľadiska odlišné časti ľudského tela, ale z funkčného hľadiska sú navzájom prepojené a závislé od seba. Mozog je schopný existencie bez oka, ale zdravé oko nie je schopné svojej funkcie bez funkčného mozgu. V doplnku - odbornom vyjadrení č. 9/2015 tento znalec uvádza, že zrakový nerv je druhý hlavový nerv, jeho vlákna začínajú v sietnici oka a končia v zrakovom analyzátore mozgovej kôry. Na ďalšiu otázku, v ktorej z častí ľudského tela sa nachádza zmyslový orgán oko a mozog ako sídlo CNS znalec odpovedá, že mozog ako zmyslový orgán sa nachádza v prednej časti hlavy, kde je čiastočne chránený kostnými štruktúrami lebky a mozog sa nachádza v lebke, kde je chránený kostnými štruktúrami lebečných kostí. U poškodeného žalobcu došlo k samostatnému poraneniu mozgu a k samostatnému poraneniu zrakového nervu.

15. Aj podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie správne uzavrel, keď považoval trvalé poškodenie zdravia žalobcu za poškodenie tej istej časti tela, a preto správne žalovaná uplatnila pravidlo vyplývajúce s čl. 4.2. poisťných podmienok na účely výpočtu poisťného plnenia zobrala do úvahy to poškodenie zdravia, ktoré je ohodnotené najvyšším percentom. Aplikácia zák. č. 317/2016 Z. z. ohľadne posúdenia poškodenia časti tela nie je pre tento prípad možná, pretože definícia ľudského orgánu, príp. jeho časti sa uvádza pre účely transplantácie. Aj odvolací súd zo záverov znalca I. M. H. vyvodil, že poškodenie zdravia u žalobcu nastalo v tej istej časti tela - hlave, a pretože oko anatomicky poškodené nebolo. Odvolací súd zastáva názor, že otázka definície časti ľudského tela je otázkou medicínskou, t.j. odbornou, správne preto súd prvej inštancie prijal pri posudzovaní tejto otázky závery znalca, pretože je to objektívna odborná odpoveď, nie je možné to posudzovať z iných hľadísk, aj keď ide o spotrebiteľský spor.

16. Vzhľadom na uvedené odvolací súd zamietavý výrok rozsudku ako vecne správny potvrdil.

17. Po preskúmaní výroku rozsudku o trovách konania dospel odvolací súd k záveru, že nie sú splnené predpoklady ani na jeho potvrdenie ani na zmenu a je ho potrebné zrušiť. Súd prvej inštancie sa totiž v odôvodnení tohto výroku rozsudku obmedzil len na citáciu zákonných ustanovení (§§255 ods. 1, 262 ods. 1,2 CSP) a strohú vetu, že žalobca bol v konaní neúspešný a preto priznal úspešnej žalovanej plnú náhradu trov konania. Absolútne sa nezaoberal, aj keď vo svojej podstate ide o spotrebiteľský spor, možnosťou použitia ustanovenia § 257 CSP.

18. V sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu v konaní v zmysle ust. § 255 CSP, ale i zásadou procesnej zodpovednosti za zavinenie zastavenia konania. Aplikácia ust. § 257 CSP pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, ak sú síce naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí však ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý v rozhodnutí je potrebné aj náležite odôvodniť. Výnimočnosť prípadu môže spočívať tak v okolnostiach u strán sporu, ale aj v okolnostiach danej veci.

Ustanovenie § 257 CSP v zmysle zaužívanej judikatúry nie je možné považovať za predpis, ktorý by zakladal jeho voľnú možnosť aplikácie v zmysle svojvoľe súdu, ale ide o také ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť (uznesenie NS SR z 28.1.2010 sp.zn. 2MCdo/17/2009).

19. Účelom ustanovenia § 257 CSP je teda umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného práva. Toto ustanovenie je výrazom skutočnosti, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kauzistický, aby postihol celú rozmanitosť života, právo sa dotvára práve sudcovským výkladom v medziach ustanovených všeobecnými podmienkami uvedenými v zákone, za splnenia ktorých môže dôjsť k rozhodnutiu súdu inému záveru o náhrade trov konania, než by plynul z použitia všeobecných zásad náhrady trov konania. Výnimočné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa vyplývajú teda buď zo sociálneho aspektu, kedy povinná strana sporu nemôže uhradiť náhradu trov konania z dôvodov, ktoré sama nezavinila, alebo ich môže uhradiť len s veľkými ťažkosťami. V takýchto prípadoch sa zohľadňujú osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery oboch strán, prihliada sa na postoj strán v konaní a prípadne iné okolnosti a môže teda súd dospieť k záveru o úplnom nepriznaní trov konania úspešnej strane, a to práve s ohľadom na intenzitu preukázaných dôvodov hodných osobitného zreteľa (uznesenie Ústavného súdu SR z 8.12.2011 sp.zn. II. ÚS 563/2001-14 po prispôbení novej úprave). Rozhodnutie súdu sa preto musí spravodlivo javiť predovšetkým vzhľadom na existenciu okolností súvisiacich so stavom pred začatím sporu, so správaním sa účastníkov v priebehu sporu a s okolnosťami uplatnenia nároku a pod. (uznesenie NS SR z 18.1.2012 sp.zn. 6MCdo/5/2011).

20. Z odôvodnenia odvolaním napadnutého výroku uznesenia o náhrade trov konania vôbec nevyplýva, že by sa súd prvej inštancie čo len okrajovo zaoberal možnosťou aplikácie ustanovenia § 257 CSP, preto z tohto hľadiska nie je jeho rozhodnutie odvolacím súdom preskúmateľné. Odvolací súd v súlade s ustanovením § 389 ods. 1 písm. b/, c/ CSP zrušil napadnutý výrok o náhrade trov konania, lebo pre nedostatok odôvodnenia nie je možné posúdiť, či súd prvej inštancie pri rozhodovaní o trovách konania použil správny právny predpis.

21. Úlohou súdu prvej inštancie po vrátení veci v rozsahu zrušenia bude zaoberať sa možnosťou použitia § 257 CSP pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania s prihliadnutím na vyššie uvedené kritéria, opätovne rozhodnúť a svoje rozhodnutie aj náležite odôvodniť.

22. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).